

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Raport z realizacji

*Programu współpracy
Samorządu Województwa Świętokrzyskiego
z organizacjami pozarządowymi
w 2010 roku.*

Opracowanie: Zespół Obserwatorium Integracji Społecznej

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

i Zdrowotnej

Kielce, kwiecień 2011 r.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Współpraca finansowa	6
II. Zestawienie działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2010 roku	15
1.Działania podjęte przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej	15
1.1. W zakresie zwalczania narkomanii w 2010 roku.....	15
1.2 W zakresie profilaktyki problemów alkoholowych w 2010 roku.....	15
1.3 W zakresie pomocy społecznej w 2010 roku.....	18
1.4 W zakresie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.....	20
1.5 W zakresie programów zdrowotnych w 2010 roku.....	23
2.Działania podjęte przez Departament Promocji, Edukacji, Kultury , Sportu i Turystyki.....	25
2.1 W zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu	25
2.2. W zakresie promowania kultury.....	26
2.3 W zakresie turystyki i krajoznawstwa.....	29
2.4 W zakresie upowszechniania edukacji i nauki	30
3.Działania podjęte przez Departament Funduszy Strukturalnych	32
4. Działania podjęte przez Departament Polityki Regionalnej	34
5. Działania podjęte przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska.....	34
6. Działania podjęte przez Wojewódzki Urząd Pracy	35
III. Współpraca pozafinansowa.....	36
Zakończenie.....	37

Wstęp

Organizacje pozarządowe to bardzo ważny element systemu demokratycznego oraz niezbędny podmiot w polityce społecznej. Są one uznawane za istotny składnik społeczeństwa demokratycznego, postrzegane jako element demokratycznego ustroju i traktowane jako synonim społeczeństwa obywatelskiego. Organizacje pozarządowe zaspokajają potrzeby zbiorowe, działając przeważnie w interesie publicznym, w ten sposób łączą instytucje społeczeństwa obywatelskiego z administracją publiczną, której przedmiotem działania jest zaspokajanie zbiorowych i indywidualnych potrzeb obywateli. Faktyczna rola organizacji zależy od wielu czynników, wśród których za najważniejsze uznać należy poziom partycypacji społecznej i związaną z nim kondycję trzeciego sektora oraz praktykę organów administracji publicznej.

Organizacje pozarządowe występują w roli nośnika reform politycznych, ekonomicznych i społecznych, a także stanowią przeciwwagę dla działań nieobywatelskich.

Program współpracy jest to podstawowy dokument, który opisuje zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi, a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi.

Coroczne uchwalanie przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego *Programu Współpracy Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi* jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 5 ust 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o pożytku publicznym i o wolontariacie.

Program współpracy jest dokumentem, który określa zasady, formy oraz obszary wzajemnej współpracy samorządu województwa i organizacji pozarządowych w województwie świętokrzyskim. Opracowywany jest przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Sprawozdanie z monitoringu programu zostało przygotowane na podstawie materiałów uzyskanych z poszczególnych departamentów Urzędu Marszałkowskiego oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy, odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach poszczególnych priorytetów. Współpraca Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi, ich związkami i reprezentacjami opiera się na zasadach: pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności i praworządności.

Celem programu współpracy jest *umacnianie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie stabilnego partnerstwa pomiędzy samorządem*

a organizacjami pozarządowymi, opartego na długotrwałej współpracy w podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

Celami szczegółowymi współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w 2010 roku były w szczególności:

- umocnienie lokalnych działań, stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych,
- zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w województwie,
- wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych,
- poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- integracja podmiotów polityki lokalnej obejmującej swym zakresem sferę zadań publicznych,
- otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność w wykonywaniu zadań publicznych,
- racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych kierowanych do sektora pozarządowego.

W roku 2010 Samorząd Województwa Świętokrzyskiego wspierał zadania publiczne w zakresie:

1. polityki społecznej, w tym prowadzenia działań na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców województwa,
2. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
3. działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
4. promocji zatrudnienia i aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
5. ochrony i promocji zdrowia,
6. edukacji, oświaty i wychowania,
7. krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży,
8. ochrony środowiska i ekologii,
9. promocji rozwoju obszarów wiejskich,
10. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania patologiom społecznym.

W 2010 roku współpraca pomiędzy Samorządem Województwa Świętokrzyskiego, a organizacjami pozarządowymi odbywała się w formie **współpracy finansowej** oraz

współpracy pozafinansowej. Współpraca ta realizowana była przez następujące departamenty Urzędu Marszałkowskiego oraz jednostki podległe:

- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej,
- Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki,
- Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska,
- Departament Funduszy Strukturalnych,
- Departament Polityki Regionalnej,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach.

Program realizowany był według procedur określonych w przedmiotowych aktach normatywnych:

- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r., Nr 14. poz. 92, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm),
- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr. 116, poz.1206),
- ustawie z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r., nr 84, poz. 712 z późn. zm).

I. Współpraca finansowa

W 2010 roku w wyniku przeprowadzonych konkursów ofert przekazano organizacjom pozarządowym następujące środki finansowe:

- Z budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego kwotę w wysokości: **4 107 147,02 zł.**
- Ze środków Unii Europejskiej kwotę w wysokości: **128 229 015,78 zł.**

Tabela 1. Obszary współpracy oraz wysokość środków finansowych udzielonych z budżetu Samorządu Województwa w 2010 r.

L.p.	Organizator konkursu	Zakres konkursu	Kwota dofinansowania PLN	Liczba zawartych umów	Liczba złożonych ofert współpracy
1	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej	Zwalczanie narkomanii	50 000	6	15
		Rozwiązywanie problemów alkoholowych	99 998,11	14	54
		Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	230 000*	18	26
		Pomoc społeczna	150 000	20	33
		Ochrona zdrowia –programy polityki zdrowotnej	280 000	14	21
2	Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki	Kultura fizyczna i sport	2 676 314,91	196	225
		Turystyka i Krajoznastwo	80 000	22	38
		Edukacja	106 900	42	58
		Kultura	376 300	82	135
3	Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska	Ekologia i ochrona dziedzictwa przyrodniczego	57 634	9	10
RAZEM			4 107 147,02	423	615

*środki uzyskane z Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego Osób Niepełnosprawnych

Analizując powyższe dane tabelaryczne przedstawiające zestawienie współfinansowanych działań ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego można stwierdzić, iż w roku 2010:

W ramach zadań realizowanych przez Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej:

- Przekazano kwotę w wysokości **809 998,11 zł** (w tym środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie **230 000,00 zł**). Największe środki w kwocie **280 000 zł** przekazane zostały w zakresie ochrony zdrowia –programów polityki zdrowotnej.
- Zawarto **72 umowy** na realizację zadań publicznych.
- Rozpatrzono **149** złożonych **ofert** współpracy przez organizacje pozarządowe.

W ramach zadań realizowanych przez Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki.

- Przekazano kwotę dofinansowania w kwocie **3 239 514,91 zł**, w tym największą z zakresu kultury fizycznej i sportu w kwocie **2 676 314,91 zł**.
- Podpisano **342** umowy.
- Organizacje złożyły **456** ofert współpracy na realizację zadań publicznych z zakresu kultury, edukacji, turystyki oraz kultury fizycznej.

W ramach Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska w zakresie ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego przekazano organizacja pozarządowym kwotę w wysokości **57 634 zł**, spośród wszystkich **10** złożonych **ofert** przez organizacje pozarządowe pozytywnie rozpatrzono i podpisano **9 umów**.

W 2010 roku najwięcej osób skorzystało z programów w zakresie kultury fizycznej i sportu, zwalczania ochrony zdrowia oraz z zakresu kultury. Łączna liczba beneficjentów tych programów wyniosła **56 781** osób co stanowi ponad połowę liczby wszystkich beneficjentów w roku 2010.

Dokonano wydruku **21 100** publikacji.

Tabela nr 2. Zestawienie ważniejszych wskaźników oceny Programu w latach 2008-2010 z uwzględnieniem środków unijnych.

	Wskaźniki	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
Środki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Kwota dofinansowania PLN	2 048 445	4 691 584,66	4 107 147,02
	Liczba zawartych umów	178	365	423
	Liczba złożonych ofert współpracy	354	581	615
	Liczba beneficjentów	152 963	140 507	112 850
Działania z funduszy strukturalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego	Kwota dofinansowania PLN	24 613 622,46	11 370 000	90 289 276,08
Działania podejmowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Kwota dofinansowania PLN	39 615 149	11 825 059,41	37 939 739,70
	Liczba realizowanych umów	16	8	27
Razem kwota dofinansowania		66 277 216,46	27 886 644,07	132 336 162,80

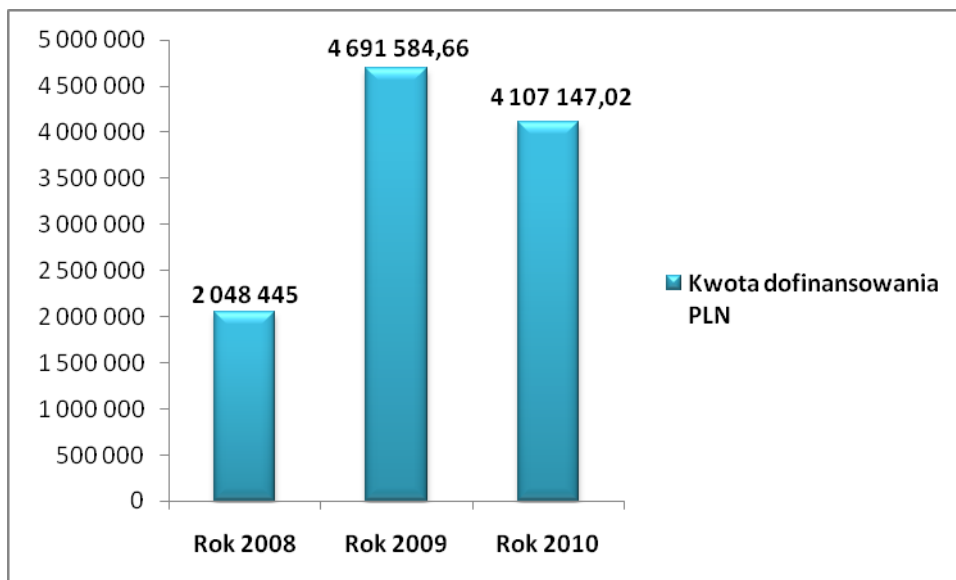
W 2010 roku kwota dofinansowania przekazana organizacjom pozarządowym ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego jest niższa o około **12 %** w odniesieniu do roku 2009 (z **4 691 584,66** zł w 2009 do **4 107 147,02** zł w roku 2010). Na przestrzeni lat 2008-2010 najwyższe środki z budżetu Samorządu Województwa przekazane zostały w roku 2009, najmniejsze natomiast w roku 2008 w kwocie **2 048 445** zł, co przedstawia wykres poniżej.

W 2010 roku ogólna kwota dofinansowania przekazana organizacjom pozarządowym z budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego oraz z środków unijnych oscylowała

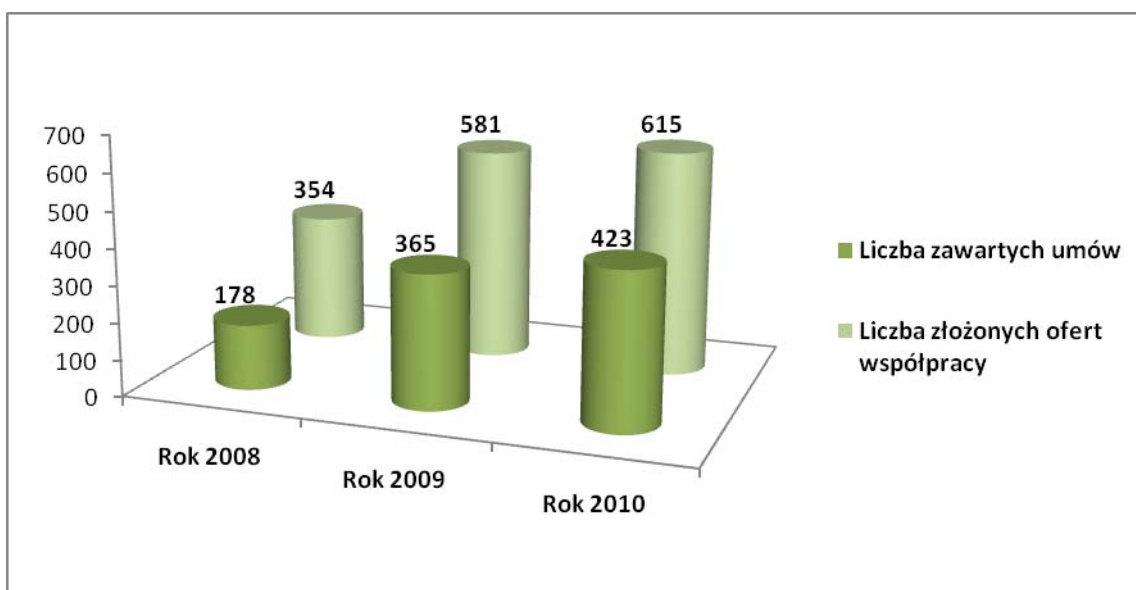

na poziomie **132 336 162,80 zł**. Oznacza to, iż wzrosła prawie pięciokrotnie w odniesieniu do roku 2009 (z **27 886 644,07 zł** w roku 2009 do kwoty **132 336 162,80 zł** w roku 2010).

Wykres nr 1. Zestawienie kwot dofinansowania PLN – środki UMWŚ

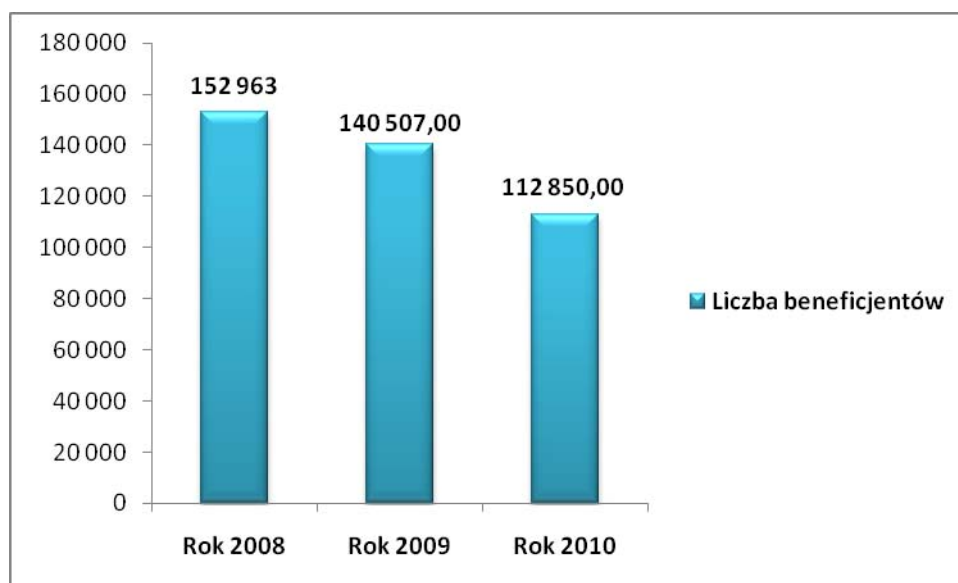

Wykres nr 2. Zestawienie ilości zawartych umów i złożonych ofert współpracy w latach 2008-2010 – środki UMWŚ

Analizując liczbę zawartych umów oraz liczbę złożonych ofert współpracy w latach 2008-2010 można zaobserwować tendencję wzrostową zarówno w ilości podpisanych umów jak i w ilości składanych ofert współpracy przez organizacje pozarządowe. W roku 2010 podpisano **423** umowy na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe złożyły **615** propozycji współpracy. W odniesieniu do roku 2008 i 2009 liczba zawartych umów wzrosła odpowiednio o **24 %** i **11,5 %**, a liczba złożonych ofert współpracy odpowiednio o **17%** i **10 %**. Oznacza to, iż organizacje pozarządowe umacniają swoją pozycję jako partnera w realizacji zadań publicznych oraz wywierają coraz istotniejszy wpływ na procesy decyzyjne lokalnych samorządów. Działalność organizacji pozarządowych charakteryzuje się coraz większym profesjonalizmem i dociera do coraz szerszego kręgu odbiorców.

Wykres nr 3. Zestawienie liczby beneficjentów uczestniczących w przedsięwzięciach finansowanych ze środków UMWS

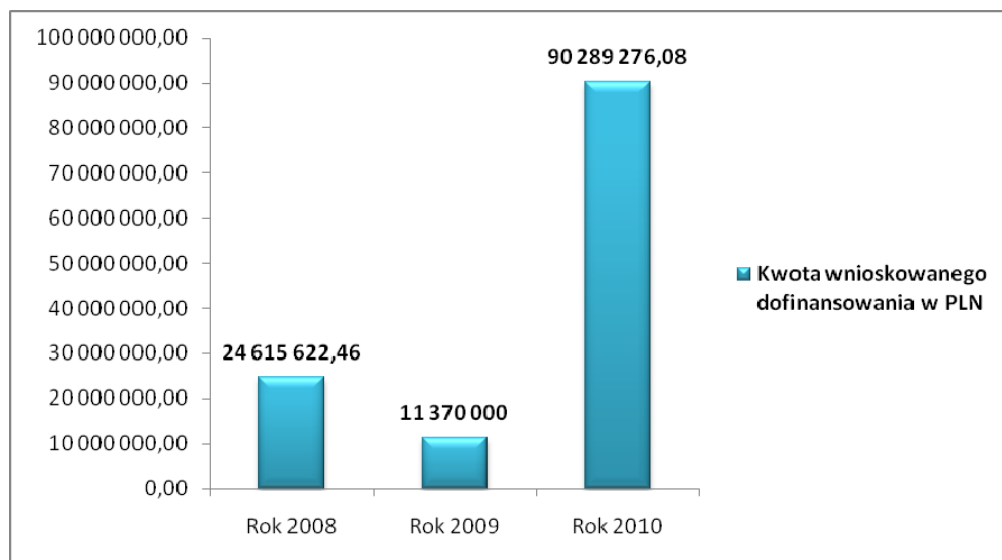

Na przestrzeni lat 2008 -2010 można zaobserwować tendencję spadkową w ilości beneficjentów uczestniczących w przedsięwzięciach finansowanych ze środków Samorządu Województwa. W roku 2010 ilość beneficjentów objętych działaniami projektowymi spadła ze **140 507** tysięcy osób w roku 2009 do **112 850** tysięcy osób, czyli zmniejszyła się o ponad **12 %**.

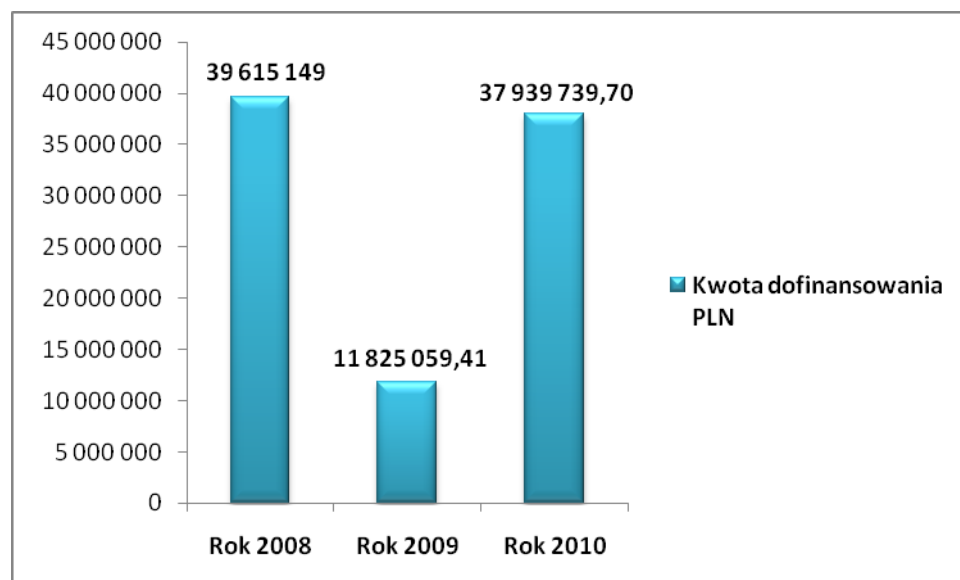
Analizując kwoty wnioskowanego dofinansowania (wykres nr 4) widać, iż o największą kwotę dofinansowania wnioskowały organizacje w roku 2010 – kwota oscylowała na poziomie **90 289 276,08** zł, i co istotne, była wyższa od wnioskowanej kwoty

w roku 2009 o około **80 %** i o około **23 %** od kwoty z roku 2008. O najniższe środki finansowe organizacje ubiegały się w roku 2009.

Wykres nr 4. Zestawienie kwot wnioskowanego dofinansowania działań z funduszy strukturalnych UMWS w latach 2008-2010.

Wykres nr 5. Zestawienie przekazanych kwot dofinansowania działań podejmowanych przez WUP w ramach POKL w latach 2008-2010.

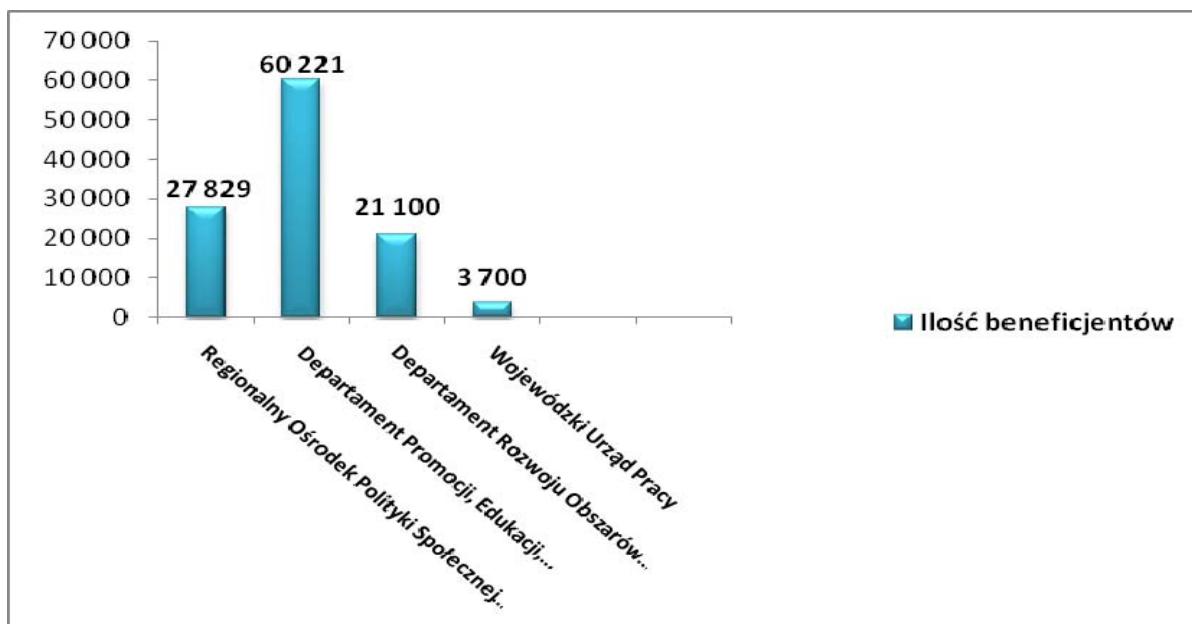
Wykres nr 5 przedstawia zestawienie przekazanych kwot dofinansowania działań podejmowanych przez WUP w ramach POKL w latach 2008-2010. Widać, iż najwyższa kwota przekazana została w roku 2008 - wyniosła 39 615 149 zł i była wyższa o ponad **2 %** niż kwota z roku 2010, która oscylowała na poziomie **37 939 739, 70** zł. Przekazane środki

finansowe w 2010 roku wzrosły o ponad **32 %** w odniesieniu do roku 2009 (z kwoty 11 825 059, 41 w roku 2009 do kwoty 37 939 739, 70 zł w roku 2010).

Tabela 3. Ilość beneficjentów biorących udział poszczególnych obszarach.

L.p.	Organizator konkursu	Działanie	Liczba beneficjentów	Łącznie w departamentach/WUP
1	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej	Zadania z zakresu zwalczania narkomanii	8 750	27 829
		Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	3 435	
		Zadania z zakresu pomocy społecznej	2 644	
		Zadania z zakresu ochrony zdrowia- programy profilaktyki zdrowotnej	13 000	
2	Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki	Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu	25 481	60 221
		Zadania z zakresu turystyki	3 748	
		Edukacja	12 692	
		Zadania z zakresu kultury	18 300	
3	Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska	Olimpiady i konkursy	1 863	21 100
		Druki i publikacje	21 100	
4	Wojewódzki Urząd Pracy	Działanie 6.1 (wsparcie dla pozostających bez zatrudnienia) Działanie 6.2 (wsparcie dla podejmujących działalność gospodarczą) Działanie 8.1 (rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie)	3 700	3 700
RAZEM			112 850	

Wykres nr 6. Ilość beneficjentów objętych działaniami projektowymi w ramach konkursów organizowanych przez poszczególne Departamenty

Wykres nr 6 sygnalizuje, iż najwięcej osób uczestniczyło w przedsięwzięciach realizowanych przez Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki (**60 221** osób) oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej (**27 829** osób). Wynika to z wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych – Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki przekazał organizacjom pozarządowym kwotę w wysokości **3 239 514, 91 zł**, natomiast Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej rozdysonował **809 998, 11 zł**. Najmniej beneficjentów uczestniczyło w projektach realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy. Jest to związane z faktem, iż odbiorcami projektów były nie tylko organizacje pozarządowe ale także inne podmioty - Jednostki Samorządu Terytorialnego, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz inne przedsiębiorstwa.

Wojewódzki Urząd Pracy w ramach zawartych umów w 2010 roku przekazał kwotę w wysokości **37 939 739,70 zł** oraz zawarł 27 umów na dofinansowanie projektów w ramach *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. W odniesieniu do roku 2009 kwota ta wzrosła o ponad 32 % - z kwoty **11 825 059, 41 zł** do kwoty **37 939 739,70 zł** w roku ubiegłym. Liczba realizowanych umów uplasowała się na poziomie **27** umów. Kwota przekazanych płatności ukształtowała się na poziomie **13 941 693,70 zł**. Zestawienie działań podjętych

przez Wojewódzki Urząd Pracy w rozbiciu na poszczególne działania i poddziałania prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4 .Zestawienie działań podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2010 r.

Działanie	Podziałanie	Kwota dofinansowania PLN	Razem kwota dofinansowania PLN	Razem liczba realizowanych umów
6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie	6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.	7 465 439	37 939 739,70	27
6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia		17 090 978		
8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie	8.1.1 Wspieranie i rozwój kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw.	13 383 322,70		
	8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie			
	8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności.			

II. Zestawienie działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2010 roku

1. Działania podjęte przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej.

1.1 W zakresie zwalczania narkomanii w 2010 roku.

W ramach Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi w 2010 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej zawarł sześć umów w trybie otwartego konkursu ofert z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach,
- Stowarzyszenie PROREW,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Boria, Lemierze, Podgórze, Wiktoryn, Wycinka, Ulów,
- Stowarzyszenie Nauczycieli w Stachowicach „Zdrowa Szkoła”,
- Stowarzyszenie „Arka Nadziei” .

1.2 W zakresie profilaktyki problemów alkoholowych w 2010 roku.

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej w szczególności dla członków rodzin z problemem alkoholowym.

Zadanie realizowane było przez:

- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich - Oddział Miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Regionalny Związek Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich,
- Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”
- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy

Zadanie 2. Ograniczenie picia alkoholu i używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez programy angażujące różnego rodzaju aktywności sprzyjające rozwojowi osobistemu, budującemu poczucie więzi z innymi i własnej wartości z wyłączeniem zorganizowanych form wypoczynku.

Zadanie realizowane było przez:

- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Świadczące Pomoc Osobom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „Trzeźwy Kierowca”,
- Aeroklub Regionalny w Pińczowie,
- Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”,
- Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Rodzina”.

Najważniejsze przedsięwzięcia podejmowane przez organizacje pozarządowe w ramach tego zadania to:

- Zajęcia „*Mówię DOŚĆ*” - już *NIE*,
- Program „*Trzeźwość to bezpieczeństwo*”,
- Wojewódzki konkurs na prezentację multimedialną : „*Gimnazjalisto! Wybierz zdrowe życie bez nałogów*”,
- *Projekt w ramach priorytetu - Ograniczenie picia alkoholu i używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez programy angażujące różnego rodzaju aktywności sprzyjające rozwojowi osobistemu, budującemu poczucie więzi z innymi i własnej wartości z wyłączeniem zorganizowanych form wypoczynku. Głównym założeniem projektu była organizacja wolnego czasu i aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży. W ramach projektu prowadzona była pracownia modelarni lotniczej „ Skrzydła”*
- „*Trzeźwe Lato z Mamą, Tatą*”,
- *Złot Radości A-A.*

Zadanie 3. Organizacja szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

Organizacje pozarządowe zaangażowane w realizację programu::

- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Świadczące Pomoc Osobom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „Trzeźwy Kierowca”,
- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy.

Zadanie było realizowane poprzez programy:

- *Sprzedawca asertywny- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,*
- *Organizacja szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.*

Zadanie 4. Wspieranie działań na rzecz ograniczania liczby kierowców prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu.

Zadanie realizowane poprzez organizacje pozarządowe:

- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Świadczące Pomoc Osobom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „Trzeźwy Kierowca”,
- Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy.

Zadanie realizowane za pomocą działań:

- *Program profilaktyczno-edukacyjny dla kandydatów na kierowców prowadzony w szkołach jazdy i psychokorekcyjny dla osadzonych w zakładach karnych prowadzony na terenie województwa świętokrzyskiego. Odbyło się 14 edycji w różnych Ośrodkach Szkolenia Kierowców.*
- *Wspieranie działań na rzecz ograniczania liczby kierowców prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu. Działania w ramach powyższego priorytetu realizowane były przez WOMP skierowane były do kursantów szkół jazdy z terenu Kielc. Liczba osób objętych programem to 1003.*

1.3 W zakresie pomocy społecznej w 2010 roku.

Zadanie 1. Szkolenia dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych z zakresu prowadzenia szkolnych programów profilaktycznych.

- *Szkolenia dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych z zakresu prowadzenia szkolnych programów profilaktycznych*

Realizatorami programu były:

- Stowarzyszenie „Nadzieja rodzinie”,
- Caritas Diecezji Sandomierskiej,
- Stowarzyszenie psychoprofilaktyki „Spójrz Inaczej”.

Zadanie 2. Wsparcie funkcjonowania psychologicznego, rodzinnego i społecznego osób z grup ryzyka, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym organizowanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób przebywających/opuszczających zakłady karne.

Organizacje pozarządowe realizujące zadanie:

- Stowarzyszenie „Nadzieja rodzinie”,
- Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań”,
- Sandomierskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Zdrowia Psychicznego „Nadzieja”,
- Polski Związek Głuchych, Oddział Kielce.

Zadanie było realizowane za pomocą programów:

- *Działania w ramach priorytetu - Wsparcie funkcjonowania psychologicznego, rodzinnego i społecznego osób z grup ryzyka, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym organizowanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób przebywających/opuszczających zakłady karne. Projekt został przeprowadzony na terenie Aresztu Śledczego był podzielony na trzy bloki tematyczne. W ramach programu utworzony został punkt konsultacyjny.*
- *Dofinansowanie pracy Ośrodka Pomocy Rodzinie, w zakresie poradnictwa i pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.*

- *Wsparcie funkcjonowania psychologicznego, rodzinnego i społecznego osób z grup ryzyka, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym organizowanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób przebywających/opuszczających zakłady karne,*
- *„Profilaktyka równych szans”.*

Zadanie 3. Działania promujące wartości prorodzinne i więzi międzypokoleniowe w tym integracja społeczna wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Organizacje pozarządowe zaangażowane w realizację projektu:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach „Otwarte Serce”,
- Fundacja Przystanek Dziecko,
- Parafialny Zespół Caritas Diecezji Radomskiej przy parafii Św. Floriana,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rodziny „Szansa”,
- Stowarzyszenie „Arka Nadziei”.

Zadanie realizowane było za pomocą programów:

- *Spotkanie integracyjne mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach z rodzinami pn: „Bądźmy razem”,*
- *Organizowanie różnych form wzmacniania wartości prorodzinnych wśród podopiecznych Caritas Wąchock,*
- *Działania promujące wartości prorodzinne i więzi międzypokoleniowe w tym integracja społeczna wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.*

Zadanie 4. Programy mające na celu umocnienie i rozwój instytucji ekonomii społecznej w województwie świętokrzyskim.

Programy realizowane poprzez:

- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Bezrobotnych.

Do projektów realizowanych w zakresie zadania zaliczymy:

- *Sieć Punktów Informacji Ekonomii Społecznej- umocnienie i rozwój instytucji ekonomii społecznej w województwie świętokrzyskim. W ramach działania utworzone zostały 4 Punkty Informacyjne Ekonomii Społecznej w Kielcach, Jędrzejowie, Sędziszowie i Busku- Zdroju.*
- *„Razem znaczy więcej” umocnienie i rozwój instytucji ekonomii społecznej. W ramach projektu odbyły się szkolenia z zakresu prawa, księgowości, finansów, marketingu ,itp.*

1.4 W zakresie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 1. Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji.

Wykonawcy zadania:

- Świętokrzyski Klub „AMAZONKI” przy Świętokrzyskim Centrum Onkologii,
- Stowarzyszenie „Dobrze, że jesteś”,
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Kielcach.

Cel realizowano poprzez działania:

- *„Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych /.../”* ,
- *„Konferencja naukowo-szkoleniowa „Niepełnosprawność od dzieciństwa do dorosłości” oraz warsztaty szkoleniowe „Nauczanie indywidualne dziecka z niepełnosprawnością intelektualną”*,
- *„Od niemowlęctwa do dojrzałości – opieka, pielęgnacja i terapia osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami – szkolenie dla rodziców, opiekunów, terapeutów i wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi”*.

Zadanie 2. Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną, usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach.

Organizacje pozarządowe realizujące zadania:

- Świętokrzyski Klub „AMAZONKI” przy Świętokrzyskim Centrum Onkologii,
- Koło Kieleckie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- Caritas Diecezji Kieleckiej.

Zadanie realizowano poprzez następujące działania:

- Program *„Rehabilitacja psychofizyczna kobiet zrzeszonych w Klubach Amazonek na terenie województwa świętokrzyskiego”*,
- Projekt *„Krok ku samodzielności 2”* ,
- Program *„Integracja dla samodzielności*.

Zadanie 3. Organizowanie regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach.

Zadanie realizowane było przez:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach „Otwarte serce”,
- Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji Start,
- Fundacja Dom Seniora im. Sue Ryder w Pierzchnicy,
- Stowarzyszenie „Dobrze, że jesteś”,
- Stowarzyszenie Przyjaciół DPS w Gnojnie,
- Powiatowe Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej w Kielcach,
- Świętokrzyskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom, Młodzieży, Dorosłym z Cukrzycą i Innymi Schorzeniami,
- Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska Świętokrzyskie,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Razem”,
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „Saron”,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”.

Zadanie realizowano poprzez działania:

- I Wojewódzki Plener Malarski Osób Niepełnosprawnych – Łagiewniki 2010,
- „Organizowanie regionalnych imprez kulturalnych/...”,
- „Zorganizowanie Spotkanie Przyjaciół Domu Seniora im. Sue Ryder w Pierzchnicy”,
- „Teatr historią malowany” ,
- Impreza „II Świętokrzyskie Piesze Spotkania Aktywizujące Osoby Niepełnosprawne,
- Festyn „ Jesteśmy razem”,
- „Impreza turystyczna dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz impreza kulturalno-rekreacyjno – integracyjna dla osób niepełnosprawnych z opiekunami”,
- „Upowszechnianie i promocja sportu osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez organizację w roku 2010 cyklu zawodów o zasięgu wojewódzkim w ramach olimpiad specjalnych”,

- „Organizacja Akcji -aktywna integracja”,
- „Organizowanie regionalnych imprez kulturalnych/...”,
- „Wsparcie osób niepełnosprawnych w szczególności poprzez organizowanie lokalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych”,
- „Przeгляд artystyczny uczniów niepełnosprawnych w ramach obchodów 50-lecia SOSW im. Marii Grzegorzewskiej w Jędrzejowie”.

1.5 W zakresie programów zdrowotnych w 2010 roku.

Zadanie 1. Profilaktyczne programy zdrowotne w celu zapobiegania oraz wczesnego wykrywania schorzeń układu oddechowego ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia palenia tytoniu przez dzieci i młodzież poprzez rozwój zajęć pozaszkolnych sprzyjających rozwojowi osobistemu, budujących poczucie więzi z innymi i własnej wartości:

Zadanie realizowane było przez:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rodziny „SZANSA” w Kielcach,
- Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Kielcach
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Końskich,
- Stowarzyszenie „Słoneczna Integracja” w Starachowicach.

Zadanie 2. Programy zdrowotne w zakresie rekonwalescencji po przebytych chorobach nowotworowych:

Zadanie realizowane było przez:

- Polskie Towarzystwo Chirurgii Onkologicznej w Warszawie,
- Świętokrzyski Klub „Amazonki” przy ŚCO w Kielcach.

Zadanie 3. Profilaktyczne programy zdrowotne w celu zapobiegania próchnicy

Zadanie realizowane było przez:

- Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Kielcach.

Zadanie 4. Profilaktyczne programy zdrowotne w celu przeciwdziałania występowaniu cukrzycy i otyłości ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Zadanie realizowane było przez:

- Świętokrzyskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom, Młodzieży, Dorosłym z Cukrzycą i Innymi Schorzeniami w Kielcach.

Zadanie 5. Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych wśród młodzieży uczącej się na temat zachowań ryzykownych dróg przenoszenia wirusa HIV oraz działania edukacyjne z zakresu HIV/AIDS prowadzone bezpośrednio w środowisku osób o wysokim poziomie zachowań ryzykownych:

Zadanie realizowane było przez

- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Skarżysku-Kamiennej,
- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Jędrzejowie,
- Stowarzyszenie Nadzieja Rodzinie w Kielcach,
- Zdrowa Szkoła Stowarzyszenie Nauczycieli w Starachowicach.

Ogółem we wszystkich programach zdrowotnych realizowanych w ramach „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2010”:

- uczestniczyło ponad 13 000 osób,

- zrealizowano 280 godzin wykładów o tematyce profilaktyki zdrowotnej,
- zrealizowano 185 warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych,
- wygłoszono 205 referatów,
- przeprowadzono 218 godz. zajęć rehabilitacyjnych dla „Amazonek”,
- przeprowadzono 3 konkursy plastyczne;
- przeprowadzono III Wojewódzki przegląd małych form teatralnych o charakterze satyrycznym „Jestem zdrowy – odrzucam dym papierosowy”.

2.Działania podjęte przez Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki

2.1. W zakresie upowszechniania Kultury Fizycznej i Sportu

Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki w ramach działań w zakresie Kultury Fizycznej i Sportu w roku 2010 podjął następujące działania:

- Szkolenie kadr wojewódzkich młodzieży uzdolnionej sportowo w kategoriach: młodzika, juniora i młodzieżowca,
- Dofinansowanie udziału dyscyplin sportowych w wojewódzkim i krajowym systemie współzawodnictwa sportowego,
- Organizacja zawodów półfinałowych i finałowych Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w relacji Szkół Podstawowych i Gimnazjów. Dofinansowanie udziału mistrzów województwa w ogólnopolskich Igrzyskach,
- Upowszechnianie sportu w środowisku wiejskim, małomiasteczkowym na poziomie województwa. Udział reprezentantów środowiska wiejskiego w szkoleniu młodzieży uzdolnionej sportowo. Dofinansowanie udziału reprezentantów Ludowych Zespołów Sportowych w ogólnopolskich imprezach.
- Upowszechnianie sportu wśród osób niepełnosprawnych, organizacja zawodów wojewódzkich oraz udział reprezentantów w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych.
- Organizacja i podsumowanie wojewódzkiego Turnieju Miast i Gmin Województwa Świętokrzyskiego.

- Organizacja wojewódzkich zawodów w ratownictwie wodnym oraz udział w zawodach ogólnopolskich.
- Organizacja imprez sportowych na Ziemi Świętokrzyskiej o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym promujących Województwo.
- Organizacja XIII Ogólnopolskich Igrzysk Ludowych Zespołów Sportowych.

Ponadto realizowano zadania wynikające ze Świętokrzyskiego Programu Rozwoju Kultury Fizycznej na Obszarach Wiejskich. W celu zwiększenia uczestnictwa mieszkańców naszych „małych ojczyzn” w sporcie i masowej kulturze fizycznej Samorząd uruchomił środki finansowe dla stowarzyszeń sportowych działających na obszarach wiejskich. W 2010 roku Samorząd Województwa Świętokrzyskiego na realizację Programu przeznaczył środki finansowe w wysokości ok. 700.00,00 zł. Środki te w ramach otwartego konkursu ofert otrzymało 80 stowarzyszeń działających na rzecz kultury fizycznej i sportu na obszarach wiejskich.

2.2. W zakresie promowania kultury

W zakresie promocji kultury EKST zawarł 64 umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych. W tym zakresie podjęto następujące działania:

Dokonano publikacji następujących pozycji:

- Opracowanie i wydanie trzech dodatków prasowych do gazety "Echo Dnia" z okazji rocznic: Uchwalenia Konstytucji 3 maja, Święta Wojska Polskiego i wkroczenia do Kielc Kompanii Kadrowej, Rocznicy Odzyskania Niepodległości,
- Wydanie 12 numerów czasopisma społeczno-kulturalno-literackiego "Radostowa",
- Publikacja książki pt. "Polacy i Żydzi w relacjach i anegdotach"
- Wydanie książki pt. "Wśród lasów, wertepów" Mariana Świderskiego ps. Dzik,
- Wydanie książki Tadeusza Wiącka pt.. "Ekran wspomnień",
- Wydanie numeru Świętokrzyskiego Kwartalnika Literackiego,
- Wydanie zbioru opowiadań Władysławy Szproch pt. "Kundzine sprośniki",
- Wydanie trzech kolejnych numerów kwartalnika o charakterze popularno-naukowym pt. "Biuletyn Stowarzyszenia Ku Przyszłości",

- Wydanie książki pt. "Balice - 800 lat historii",
- Opublikowanie "Monografii Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego
- Druk tomiku pt. "Między nami poetami",
- Wydanie książki Liliany Zubińskiej "W drodze do siebie",
- Wydanie książki Stanisława Nyczaja "Wśród pisarzy. Rozmowy i wspomnienia",
- Wydanie książki pt. "Ostrowieckie ścieżki literackie",
- Publikacja albumu "Ocalić od zapomnienia" Solec Zdrój na starej fotografii
- Wydanie zbioru opowiadań Anny Błachuckiej pt. "Smak aluminium"
- Wydanie książki poetyckiej Zdzisława Antolskiego "Sad utracony",
- Wydanie książki Krzysztofa Nurkowskiego "Był dwór",
- Wydanie monografii "Zakłady Starachowickie w XIX i XX wieku".

W zakresie propagowania i upowszechniania kultury masowej w formie festiwali, koncertów, przeglądów zorganizowano:

- IV Festiwal Kultury Młodzieżowej,
- Ogólnopolski Festiwal Piosenki Lwowskiej "Bałaku" ,
- Udział w ogólnopolskich i międzynarodowych festiwalach piosenki,
- Koncert muzyki dawnej,
- Organizacja i uczestnictwo w koncertach popularyzujących pieśni patriotyczne z okazji świąt państwowych i religijno-patriotycznych. Popularyzowanie pieśni niepodległościowych i orężnych tradycji narodu polskiego,
- „...Jest w orkiestrach dętych jakaś siła...” nagranie płyty CD z wybranymi utworami z repertuaru Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP w Bodzentynie,
- IV Festiwal Muzyki Oratoryjno - Kantatowej "RAKOWSKIE DIVERTIMENTO" im. Kazimierza Górskiego
- III Przegląd Chóralnej Pieśni Sakralnej - Skarżysko 2010
- V Koncert Muzyki Dawnej "Muzyczne Perły Dawnego Rakowa"
- Realizacja nagrania fonograficznego Młodzieżowej Orkiestry Juniors Band Starachowic
- XXIX Międzynarodowy Festiwal Jeunesses Musicales
- Fryderyk Chopin i jego epoka muzyczna. Cykl koncertów
- Konkurs - Nagroda im. Andrzeja Radka
- XIV Zamkowe Spotkania z Muzyką
- XXXVII Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej

- X Ogólnopolskie Młodzieżowe Spotkania z Muzyką Dawną "Musica Antiqua - Cantores Scholarem
- Festiwal Firmament 2010 – Nowa muzyka, Nowe media
- Koncert fortepianowy dla województwa Świętokrzyskiego w roku chopinowskim
- „Żeromszczacy – Kielczanom” - dwa koncerty z okazji 285. rocznicy powstania I LO im S. Żeromskiego Kielce
- Uczestnictwo w Regionalnym Przeglądzie Orkiestr Dętych w Krynicy Zdroju.
- Wizyta katolicko-ewangelickiego chóru muzyki gospel z Kolonii w Niemczech (Zadanie A), Akcja "Teraz dzieci - wielkie malowanie" oraz II Festiwal "Rock blues jazz festiwal" Dolna Kamienna (Zadanie B)

Inne działania w zakresie promowania i upowszechniania kultury:

- „Patriotyzm niejedno ma imię. Rodzinne koligacje Fryderyka Chopina i Dionizego Czachowskiego”,
- Żydowskie dziedzictwo regionu świętokrzyskiego. Rozbudowa portalu POLIN - Dziedzictwo Polskich Żydów,
- Warsztaty artystyczne dla zespołu inscenizacji tanecznej "Uśmiech", skupiającego dzieci i młodzież niepełnosprawną,
- Wystawa retrospektywna Andrzeja Borysa z okazji 40-lecia pracy twórczej – fotografia,
- Wojewódzki Turniej Recytatorski Świętokrzyskiej Literatury Ludowej,
- Świętokrzyskie Dni Młodych 2010,
- Plener – warsztaty artystyczne „Piękno Ziemi Świętokrzyskiej,
- By czas nie zaćmił i niepamięć... Warsztaty recytatorskie i wokalne w 600. rocznicę bitwy pod Grunwaldem,
- Sztuka na kółkach. Cykl warsztatów edukacyjnych w województwie świętokrzyskim,
- Międzynarodowa konferencja "Bitwa Grunwaldzka w historii, tradycji i kulturze 1410 – 2010,
- II Plener rysunkowo-malarski; Zamek Krzyżtopór w Ujeździe,
- Otwarte Drzwi Uniwersytetu Trzeciego Wieku - konferencja jubileuszowa,
- XXIII Międzynarodowy Plener Fotograficzny ART - ECCO 2010 Sandomierz – Krzyż,
- IX Kongres Regionalnych Towarzystw Kultury,
- „Zawisza wraca w ojczyste strony” - uroczystość odsłonięcia pomnika Zawiszy Czarnego i otwarcie Wiejskiego Domu Kultury w Garbowie,
- III Festyn Historyczny „Od Prasłowian do Polaków”,
- Cykl konferencji historyczno-naukowych poświęconych działalności BCh na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 1940-1945 w 70-lecie powstania BCh,

- Jubileusz 800-lecia Balic - nauka historii, nauka patriotyzmu,
- XIV Międzynarodowy Turniej Rycerski o Miecz Zawiszy Czarnego z Garbowa
- Brunonalia 2010,
- Tradycje i dziedzictwo przemysłowe na ziemi ostrowieckiej. Europejskie Dni Dziedzictwa,
- III Ogólnopolski Konkurs Poetycki "Euterpe na Wichrowym Wzgórzu.

2.3 W zakresie turystyki i krajoznawstwa

Współpraca Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury Sportu i turystyki w zakresie turystyki i krajoznawstwa w 2010 roku opierała się na:

- I. Organizacji ogólnodostępnych konkursów turystyczno-krajoznawczych, imprez turystyki aktywnej i imprez turystyki kwalifikowanej odbywających się na terenie województwa świętokrzyskiego, szczególnie w środowisku dzieci i młodzieży. W ramach tego przedsięwzięcia podjęto współpracę z 11 organizacjami pozarządowymi.
- II. Wytyczaniu, znakowaniu i utrzymaniu szlaków turystycznych – odnowiono 32 km szlaku pieszego oraz 74 km szlaku rowerowego.
- III. Sporządzaniu inwentaryzacji wszystkich szlaków rowerowych województwa świętokrzyskiego. W ramach tego przedsięwzięcia podjęto współpracę z 3 organizacjami pozarządowymi.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2010 zorganizowano m.in.:

- 52. Ogólnopolski Harcerski Rajd Świętokrzyski
- Prace znakarskie – odnowienie szlaku pieszego SW-7501-y Skarżysko-Kamienna – Brzask – Bór - Skarżysko Zachodnie – MCK/PTTK,
- 45. Ogólnopolski Rajd „Nad Kamienną” ,
- XXV Harcerski Rajd „Ponidzie” 2010,
- XXVII Wędrowkę Zuchową „Bartek”,
- XVII Konecki Maraton Rowerowy,
- Odnowienie szlaku rowerowego koloru niebieskiego – 74 km,
- XIV Rajd Niepodległości – Superpiechur Świętokrzyski,
- IX Supermaraton Pieszcy na 100 km „Konecka Setka”,

- XVIII Konecki Maraton Pieszy na 50 km
- XXII Ogólnopolski Rajd Pieszy „Szlakami Kultury, szlakami Cystersów”,
- Inaugurację sezonu agroturystycznego górali świętokrzyskich „Po zimnej Zośce” ,
- VI Piknik Archeologiczny w Rezerwacie „RYDNO”,
- XXXII Harcerski Rajd Pieszy „Iskierka”,
- Turystyczny Pierwszy Krok – I Świętokrzyski Rajd Dzieci im. Janusza Janickiego,
- I Świętokrzyski Rajd PTSM „Wiosna na Ponidziu” – zlot im. Wojtka Belona,
- XXVI Wojewódzki Zlot Młodzieży PTSM – Beliny 2010
- Inwentaryzacja turystycznych szlaków rowerowych województwa świętokrzyskiego wraz z koncepcją ich rozwoju
- II Świętokrzyski Rajd Pieszy po Górach Świętokrzyskich 2010 /na raty/ - 6 etapów.
- 42. Integracyjny Rajd Pieszy po Górach Świętokrzyskich - Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji START w Kielcach

2.4 W zakresie upowszechniania edukacji i nauki

Oddział edukacji i nauki w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi podjął w 2010 roku działania, w wyniku których zorganizował :

- Widowisko Historyczne „Na szlaku Hubala” ,
- „Jak wywodzić ze słowa?” warsztaty dla instruktorów i nauczycieli,
- V Pielgrzymka Szkolnych Kół pokolenia JP II „Majówka z Janem Pawłem II”,
- Organizacja IV Starachowickiego Koncertu „Młodzi w hołdzie Janowi Pawłowi II. Organizacja konkursów poetyckich dla dzieci i młodzieży,
- „Zabić Agenta Gestapo”- rekonstrukcja historyczna,
- VII Wojewódzki Konkurs Recytatorski i plastyczny dla uczniów placówek kształcenia specjalnego z terenu województwa świętokrzyskiego,
- Pedagogizacja i psychoedukacja w ramach spotkań warsztatowych dla rodziców, dzieci niepełnosprawnych intelektualnie z terenu powiatu ostrowieckiego,
- Ogólnopolski Dzień Polskiej Niezapominajki ,
- Plener rzeźbiarsko-rekreacyjny- Lubianka 2010,
- Edukacja regionalna młodzieży gimnazjalnej „Bezpieczny stadion-przyjazny kibic”,
- Świętokrzyskie- jestem częścią tego świata,

- Podnoszenie kompetencji kluczowych z zakresu matematyki, biologii, fizyki i astronomii uczniów LO,
- „Moja Mała Ojczyzna” – popularyzacja edukacji regionalnej wśród młodzieży,
- „Spotkania z Historią, czyli Polski Patriotyzm”,
- Nauka przez całe życie – edukacja seniorów drogą do mądrej starości,
- Spotkania z tradycją w świętokrzyskiej osadzie średniowiecznej,
- Organizacja spotkania instruktażowego dla organizatorów imprez o charakterze patriotyczno-obronnym, wychowanie młodzieży na podstawie wiedzy o walkach narodu polskiego o niepodległość i wyzwolenie społeczne,
- „Obudzić Wyobraźnię” – świętokrzyskie dzieci w twórczym działaniu,
- „Wędrówki po Mojej Małej Ojczyźnie- wycieczki edukacyjno-turystyczne po regionie dla dzieci i młodzieży z województwa świętokrzyskiego”,
- „Staropolski Okręg Przemysłowy- historia i teraźniejszość”,
- „Edukacja regionalna dzieci i młodzieży podczas V Daleszyckiego Jarmarku na Św. Michała”,
- Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Pudełko zwane wyobraźnią – Czechowicz”
- Jubileusz 400-lecia istnienia Kościoła i Parafii p.w. Św. Jacka w Leszczynach
- Spotkania autorskie, warsztaty artystyczne, wystawy „Dokument Formą Tożsamości”
- „Odkrywany partyzanckie tropy w lasach starachowickich”- turniej wiedzy dla uczniów gimnazjów i szkół średnich z gmin nad Kamienną
- Konkurs polonistyczny dla młodzieży szkół średnich i studentów województwa świętokrzyskiego pn. „Rola Fryderyka Chopina i jego muzyki w budowaniu wrażliwości i tożsamości narodowej”,
- Zorganizowanie seminarium popularno-naukowego „Wkład Oręża Ziemi Sandomierskiej w Wiktorię Grunwaldzką” i opublikowanie materiałów poseminaryjnych,
- Słynni absolwenci najstarszej kieleckiej szkoły w historii miasta i regionu – cykl przedsięwzięć edukacyjnych,
- Wydanie książki pamiątkowej I LO im. S. Żeromskiego w Kielcach obejmującej lata 2000-2001,
- Edukacja Wspólna Sprawa – konferencja naukowa dla placówek oświatowych i organizacji pozarządowych,
- XII letnie warsztaty taneczne,

- „Zobaczę-zapamiętam” – edukacja regionalna uczniów z niepełnosprawnością intelektualną,
- Szkolny Konkurs Historyczny „Solidarni, nasz jest ten dzień”...NSZZ Solidarność 1980-2010,
- Szkolny Rajd Rowerowy „Szlakiem Września 39”,
- Zintegrowana edukacja regionalna dla przedszkoli oraz dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjów „Chrońmy dziedzictwo kulturowe naszego regionu”,
- Rośliny naszych lasów-turniej wiedzy przyrodniczej dla uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej,
- Zorganizowanie warsztatów twórczych w wybranych szkołach województwa świętokrzyskiego,
- Seminarium o autyzmie „Zobaczyć Świat Autyzmu” adresowane do nauczycieli, terapeutów, pedagogów, rodziców, lekarzy.

3. Departament Funduszy Strukturalnych

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w zakresie współpracy finansowej z sektorem pozarządowym w 2010 roku, zawarł 19 umów o dofinansowanie projektów na przedsięwzięcia współfinansowane ze środków UE w ramach zadań realizowanych na rzecz wdrażania następujących Działań RPOWŚ na lata 2007-2013:

Działanie 1.3. Tworzenie i rozbudowa funduszy pożyczkowych i gwarancyjnych.

W 2010 roku w ramach tego działania zostało podpisanych **5 umów** o dofinansowanie z następującymi organizacjami pozarządowymi tj.:

- Fundacją Rozwoju Regionu Pierzchnica,
- Ośrodkiem Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu,
- Koneckim Stowarzyszeniem Wspierania Przedsiębiorczości,
- Agencją Rozwoju Regionalnego w Starachowicach.

Działanie 1.4. Wsparcie inwestycyjne dla instytucji otoczenia biznesu.

W ramach tego działania w 2010 roku Samorząd Województwa Świętokrzyskiego zawarł **4 umowy** o dofinansowanie na realizację projektów złożonych przez:

- Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości,
- Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową, Agencję Rozwoju Regionalnego w Starachowicach,
- Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu.

Działanie 2.2. Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.

W ramach tego działania w 2010 roku zostały podpisane **4 umowy** o dofinansowanie z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Świętokrzyskim Centrum Onkologii,
- Zespołem Opieki Zdrowotnej,
- Samodzielnym Publicznym Zespołem Opieki Zdrowotnej,
- Samodzielnym Publicznym Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Działanie 2.3. Promocja gospodarcza i turystyczna regionu.

W 2010 r. zostało zawartych **6 umów** o dofinansowanie z następującymi organizacjami pozarządowymi tj.:

- Stowarzyszeniem Pro-Patre,
- Centrum Edukacyjno-Informacyjne Świadomego Ojcostwa,
- Klubem Sportowym Vive Targi Kielce,
- Stowarzyszeniem Miłośników Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach,
- Caritas Diecezji Sandomierskiej,
- Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania "Krzemienny Krąg"
- Gronem Targowym Kielce.

4. Departament Polityki Regionalnej

Departament Polityki Regionalnej współpracuje z organizacjami pozarządowymi w ramach Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013. Skład Komitetu Monitorującego RPOWŚ 2007-2013 liczy 28 stałych członków, w tym czterech reprezentujących organizacje pozarządowe.

5. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska podpisał 6 umów na realizację zadań publicznych z zakresu ochrony środowiska i ekologii. Ponadto podjęto następujące działania:

- *„Organizacja Olimpiad i Turniejów poszerzających wiedzę ekologiczną i przyrodniczą dzieci i młodzieży”,*
- *„Przygotowanie i przeprowadzenie konkursu ornitologicznego „Miłośnicy ptaków – na start,*
- *„Przygotowanie i wydanie plakatów „Natura 2000 w województwie świętokrzyskim”,*
- *„Chroń środowisko jeśli chcesz żyć”,*
- *„Zagrożone gatunki zwierząt w woj. świętokrzyskim” - wydrukowanie przewodnika dla dzieci i młodzieży oraz nauczycieli,*
- *Opracowanie i druk publikacji pn. Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z przepisami ochrony przyrody”,*
- *„Kształtowanie świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych wśród uczniów szkół wiejskich zrzeszonych w klubach 4H oraz wśród mieszkańców lokalnej społeczności województwa świętokrzyskiego”*
- *Organizacja konferencji naukowej pn. „Lasy na terenie miasta – problemy i zagrożenia”,*
- *Konkurs fotograficzny dla dzieci i młodzieży wiejskiej w tym zrzeszonej w Klubach 4H w województwie świętokrzyski pn. „Przyroda w obiektywie”.*

6. Wojewódzki Urząd Pracy

Wojewódzki Urząd Pracy nie zawiera umów na realizację zadań publicznych w trybie określonym w *Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie*, jednak wśród Beneficjentów realizujących projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki znaczący udział mają podmioty III sektora. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy, pełniącego rolę *Instytucji Pośredniczącej II stopnia w ramach PO KL*, z organizacjami pozarządowymi w tym zakresie **ma charakter umów o dofinansowanie projektów**.

Okres rzeczowej realizacji projektów na podstawie umów podpisanych w 2010 roku przypada także na rok 2011 co powoduje, iż w bieżącym roku WUP kontynuuje zadania w zakresie obsługi finansowej (w tym rozliczanie wniosków o płatność) oraz monitorowania kontroli w odniesieniu do ubiegłorocznych umów.

W ramach realizacji zadania ustawowego, jakim jest **organizowanie, koordynowanie oraz świadczenie usług informacji i poradnictwa zawodowego na terenie województwa**, Wojewódzki Urząd Pracy prowadził współpracę z organizacjami pozarządowymi **o charakterze pozafinansowym**. Obejmowała ona następujące działania:

- Organizację „**Dnia Przedsiębiorczości**” w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości. Poza instytucjami i partnerami rynku pracy do udziału w tym przedsięwzięciu zaproszono następujące organizacje pozarządowe:
  - Staropolską Izbę Przemysłowo-Handlową,
  - Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości,
  - Stowarzyszenie Forum Pracodawców,
  - Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu,
  - Fundację Agencję Rozwoju Regionalnego w Starachowicach,
  - Fundację Rozwoju Regionalnego Pierzchnica.

Podczas „Dnia Przedsiębiorczości” z informacji dotyczących prowadzenia własnej firmy oraz indywidualnych konsultacji skorzystało **287 osób**.

- W ramach współpracy ze Studenckim Forum Business Centre Club w marcu 2010 r. przeprowadzono zajęcia grupowe z poradnictwa zawodowego pn. „**Czy nadaje się na przedsiębiorcę – określenie osobistych warunków do prowadzenia własnej firmy**” dla uczestników Festiwalu Przedsiębiorczości BOSS.

- Rozpropagowano II edycję Konkursu „Praktyki przyjazne pracownikom 50+” organizowanego w ramach projektu „Zysk z dojrzałości”. Jego realizatorem była Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce w partnerstwie z PKPP Lewiatan, a honorowy patronat objęli Minister Pracy i Polityki Społecznej oraz Minister Rozwoju Regionalnego.
- W 2010 r. Wojewódzki Urząd Pracy opracował i wydał **poradnik dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy pn. „Aktywny na rynku pracy”**. W publikacji tej zamieszczone zostały informacje na temat realizowanych zadań wraz z aktualną bazą teled adresową następujących organizacji:
  - Caritas Diecezji Kieleckiej,
  - Caritas Diecezji Sandomierskiej,
  - Fundacji dla Dobra Wspólnego,
  - Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
  - Staropolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej,
  - Koneckiego Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości,
  - Stowarzyszenia Forum Pracodawców,
  - Ośrodka Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu,
  - Fundacji Agencji Rozwoju Regionalnego w Starachowicach,
  - Fundacji Rozwoju Regionalnego Pierzchnica,
  - Świętokrzyskiej Agencji Rozwoju Regionu

III. Współpraca pozafinansowa

Współpraca pozafinansowa Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2010 roku opierała się na:

- wymianie informacji będącej podstawą prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa, na podstawie którego opracowywane były zadania i programy celowe;
- opiniowaniu i konsultowaniu opracowań, analiz, programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań;

- podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
- zawieraniu porozumień dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów;
- tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym;
- wzmacnianiu merytorycznym organizacji pozarządowych m. in. poprzez: organizowanie przez Samorząd Województwa szkoleń, seminariów, konferencji, doradztwa w zakresie przygotowywania dokumentów: wniosków konkursowych, sprawozdań rozliczeń, konsultacje telefoniczne.
- Obejmowaniu przez Marszałka Województwa honorowym patronatem działań lub programów prowadzonych przez organizacje.

Zakończenie

Organizacje pozarządowe są przejawem samoorganizowania się społeczności. Podwaliną do działania organizacji pozarządowych jest niewątpliwie demokracja, która gwarantuje obywatelom możliwość podejmowania decyzji w sprawach państwowych, bezpośrednio ich dotyczących. Obecnie obserwowany jest znaczny wzrost idei partnerstwa społecznego w krajach UE, w tym także w Polsce.

Aktywna działalność organizacji pozarządowych jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i aktywizującym społeczność lokalną. Właściwy rozwój Województwa Świętokrzyskiego i poprawa warunków życia jego mieszkańców jest nadrzędnym zadaniem samorządu, a organizacje pozarządowe odgrywają w tym procesie niezwykle istotną rolę.

Organizacje pozarządowe są nieodłącznym partnerem samorządu w działaniach w zakresie polityki społecznej na poziomie lokalnym. Największą jednak współpracę organizacje deklarują ze społecznością lokalną w środowisku, w którym działają.

Rola trzeciego sektora w życiu społecznym uwarunkowana jest rozwojem społecznym, politycznym i gospodarczym krajów, dlatego też często rozwój demokracji towarzyszy rozwojowi organizacji pozarządowych. Organizacje ewoluują od działań samopomocowych, poprzez rozwiązywanie lokalnych problemów, aż do wspólnot zdolnych do działań o znaczeniu makropolitycznych.

Rolę jaką odgrywają organizacje pozarządowe w polityce społecznej jest ogromna. To właśnie trzeci sektor jest głównym dostarczycielem pomocy dla osób niepełnosprawnych

i poszkodowanych zdrowotnie, osób czy rodzin borykających się z problemami wychowawczymi i natury materialnej, patologiami, osób starszych, uzależnionych, żyjących w ubóstwie.

Ustalany co roku Programu Współpracy Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi jest dokumentem, w którym opisane są szczegóły współpracy samorządu z tego typu podmiotami. W ramach niniejszego dokumentu województwo świętokrzyskie pragnie rozwijać politykę partnerstwa, sprecyzować jasne oraz czytelne rozwiązania finansowe włączające organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w realny system demokracji lokalnej.

Od 2004 r., czyli od uchwalenia Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, oraz od wstąpienia Polski do UE współpraca władz z organizacjami pozarządowymi znacznie się rozwinęła, jednak nie oznacza to, iż nie ma nic do zrobienia w tym zakresie. Rola stowarzyszeń i fundacji w realizacji zadań publicznych jest coraz bardziej znacząca, podobnie jak ich wpływ na decyzje lokalnych władz.

Dialog obywatelski w Polsce to ogromna szansa rozwojowa zarówno dla państwa jak i organizacji pozarządowych. Postępujący w naszym kraju rozwój społeczeństwa obywatelskiego i rosnąca świadomość społeczna, pomogą poprawić tą sytuację, i trzeci sektor zostanie jeszcze bardziej doceniony.

Spis tabel

Tabela nr 1. Obszary współpracy oraz wysokość środków finansowych udzielonych z budżetu Samorządu Województwa w 2010 r.	6
Tabela 2. Zestawienie ważniejszych wskaźników oceny Programu w latach 2008-2010 z uwzględnieniem środków unijnych.....	8
Tabela 3. Ilość beneficjentów biorących udział poszczególnych obszarach.....	12
Tabela 4 . Zestawienie działań podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2010 r.....	14

Spis wykresów

Wykres nr 1. Zestawienie kwot dofinansowania PLN – środki UMWŚ	9
Wykres nr 2. Zestawienie ilości zawartych umów i złożonych ofert współpracy w latach 2008-2010 – środki UMWŚ.....	9
Wykres nr 3. Zestawienie liczby beneficjentów uczestniczących w przedsięwzięciach finansowanych ze środków UMWŚ	10
Wykres nr 4. . Zestawienie kwot wnioskowanego dofinansowania działań z funduszy strukturalnych UMWŚ w latach 2008-2010.....	11
Wykres nr 5.. Zestawienie przekazanych kwot dofinansowania działań podejmowanych przez WUP w ramach POKL w latach 2008-2010.	11
Wykres nr 6. Ilość beneficjentów objętych działaniami projektowymi w ramach konkursów organizowanych przez poszczególne Departamenty.....	13